

Velja v Ljubljani

in po pošti:

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . 42—
četrt leta . . . 21—
za mesec . . . 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
za pol leta . . . 50—
za četrt leta . . . 25—
za mesec . . . 7—

Jugoslavija

Na pisane naročbe brez
posiljanja denarja se ne
moremo očitati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakazilu.

Oglašje se računajo po po-
stnem prostoru in si-
slo ter 45 mm
stor za enkrat
večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 18. Telefon
št. 880. — Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. — Telefon št. 44.

Izbaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanja glede inseratov l. dr. se naj pri-
loži na odgovor dopisnice ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Konec habsburgovske diktature na Madžarskem.

Pismo iz Belgrada.

(Od našega belgrajskega poročevalca.)

Belgrad, 19. avg. 1919.

Prva seja nove vlade.

Nova vlada je imela 18. t. m. pop. prvo ministrsko sejo. Dosledna svo-
jemu demokratičnemu programu je
sklenila, da bo izdajala redne komu-
nike, v katerih bo objektivno poro-
čala o vseh važnejših dogodkih in
vprašanjih, ki se bodo razpravljala v
ministrskih sejah. Tudi o svoji prvi
seji je izdala komunique, ki se glasi:
18. t. m. je bila prva seja nove kraljeve
vlade. Najprej so poročali ministri, ki
so prevzeli nove resorje, nato pa se
je razpravljalo o važnih vprašanjih
zunanje politike. Da se omogoči hi-
trejše poslovanje, so se konstituirali
naslednji odseki ministrskega sveta:
Za notranjo in zunanjo politiko, za
agrarno reformo, za gospodarsko-fi-
nancijske zadeve in vojni odsek. Izvrši
se demobilizacija vojakov od 35—37
leta. Za invalide, ki prispejo v Bel-
grad se ustanovi poseben dom, kjer
bodo dobili hrano in prenočišče. Od-
pravi se kompetenca vojaških sodišč
nad civilnimi osebami. Za ureditev
valute se bo v najkrajšem času skli-
cala posebna enketa, vlada pa bo od-
redila rigorozne ukrepe, da se pre-
preči nadaljni uvoz tujih kron. V Ma-
cedoniji se čimprej razširi srbska
ustava; šerijatska sodišča ostanejo,
dokler se ne uredijo civilna sodišča v
celem kraljestvu. Za Prizren je sestav-
ljena posebna komisija, ki bo na licu
mesta proučila tamkajšnje razmere in
potem predložila primerne predloge
za ureditev istih. Razpravljalo se je
tudi o civilni upravi v Prekmurju.

Program vlade.

Današnja »Samouprava« priobčuje
glavne točke programa nove vlade, ki
so: 1. Likvidacija mednarodnega po-
lozaja. 2. Organizacija produktivnih
sil. 3. Organizacija prometa. 4. Pod-
piranje industrijskih produktov. 5. De-
mobilizacija armade. 6. Vprašanje in-
validov in prostovoljcev. 7. Vprašanje
vojne odškodnine, valutno vprašanje

emisijaska banka. 8. Davek na vojne
dobičke. 9. Agrarna reforma. 10. De-
lavsko zavarovanje in zakonitev o-
semurnega delavnika.

Priprave na parlamentarni boj.

Vse stranke se nervozno priprav-
ljajo na parlamentarno kampanjo, ki
se prične koncem tega tedna. »Samo-
uprava« priobčuje na uvodnem mestu
debelo tiskan poziv radikalnega kluba
na vse poslance klubove člane, naj se
z gotovostjo udeležijo prve seje na-
rodnega predstavništva. Podobne po-
zive so razposlali svojim članom tudi
ostali klubi. Med posameznimi stran-
kami, ki niso zastopane v vladi, se
nadaljujejo pogajanja za enoten opo-
zicijski nastop oziroma blok. Par-
lamentarni boj se začne v petek, ko
bo vlada razvila pred zbornico svoj
delovni program.

Za strankarske interese.

Opozicijske stranke se trudijo
na vse mogoče načine, najti sistem
opozicije, ki bi oviral uspešno delo
nove vlade. V ta namen trosijo v svet
razne tendenciozne vesti, ki izvirajo
iz tozadevnih pogajanj med radikali
in Jugoslovanskim klubom.

Dr. Korošec odpotuje iz Belgrada.

Iz kroga Jugoslovanskega kluba
se čuje, da bo dr. Korošec že v bliž-
njih dneh odpotoval za delj časa iz
Belgrada. Potoval bo preko Grške na
Krf.

Naše Prekmurje.

Prekmurski parlament.

Prekmurje je bilo doslej razde-
ljeno v dve veliki županiji: Sobota s
60.000 in Lendava s 40.000 prebivalci.
Odslej tvori Prekmurje politično eno-
to s sedežem civilnega komisarijata
v Soboti, kateremu sta podrejena ko-
misarijata v Radgoni in Lendavi. O-
snoval se je sosvet, takozvani Prek-
murski parlament, ki ima nalogo so-
delovati s civilnim komisarjem. V ta
sosvet pošlje vsaka župnija po dva
do tri ugledne moše in poleg tega

po enega duhovnika. Delovati začne
v ponedeljek. Njegova naloga je, do-
ločiti za vsako občino gerenta, da se
organizirajo šole, zlasti pa, da do-
loči, kdo od dosedanjih uradnikov o-
stane na svojem mestu in kdo se
opusti. Ustanovilo se je 17 orožni-
ških postaj z glavnim poveljništvom
v Soboti. Poštnih uradov je 29. Gle-
de prometa se je stavil predlog, da
se takoj zveže Sobota z Radgono
potom poljske železnice, ki naj sledi
glavni cesti. Sodišča so v Soboti,
Belatincih in Lendavi. Največje tež-
koče povzroča vprašanje valute. Med
ljudstvom kroži pet različnih denar-
nih vrednot: denar, ki ga je izdal
Bela Kun, falsifikati, navadni modri
madžarski bankovci, takozvani sivi
papir ter v poslednjem času tudi pre-
cej našega (l) nežigosanega denarja.
Uradniki so še pred tremi dnevi do-
bili svoje plače v Kunovem denarju.
Kmetje tega denarja doslej niso ho-
teli sprejemati. Ta denarna zmešnjava
ovira ves promet in vpliva tudi na
cene. Tako je n. pr. pri zasedbi Prek-
murja stalo navadno kosilo 40 do
50 kron, kilogram mesa pa 28 do 32
kron. Valuta se je sedaj že toliko u-
stallila, da stane sedaj kosilo 10 do
12, meso pa 14 kron. Nujno potreb-
na je gospodarska organizacija. Civil-
ni komisar dr. Lajšnič je svoje in-
formacije zaključil s prošnjo, naj bi
slovenski časopisi v kar največjem
številu prihajali v Prekmurje, ker jih
prebivalstvo željno pričakuje. (Ldu)

Denarno vprašanje.

Našo vlado opozarjamo, da čim-
prej reši denarno vprašanje, ker so
sicer Prekmurci gospodarsko silno
prizadeti. V Prekmurju imajo nežigo-
san avstro-ogrski denar, poleg tega
pa tudi mnogo boljševiških bankov-
cov raznih izdaj: Ker je vsled tega
vsak večji promet oviran oziroma celo
nemogoč, je brezpogojno potrebno,
da se ta zadeva takoj uredi!

**Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh
gostilnah, kavarnah in briunicah!
Pridobivajte novih naročnikov!**

—ič.

Boljševizem in naša so- cijalna demokracija.

(Nadaljevanje.)

Državne finance in de-
narno gospodarstvo v sovjet-
ski republiki. V tej panogi narod-
nega gospodarstva je boljševiška teo-
rija sledeča: Denar je še vedno glavno
sredstvo za nakup vseh stvari. Kdor
ga ima mnogo, si lahko nakupi vsega.
Ako denarna vrednost še tako pada,
buržoazija, ki ima denarja v obilici,
si lahko nakupi vsakovrstnega blaga
čez potrebo.

Proletarska država potrebuje, do-
kler ni uresničen popolnoma komu-
nistični družabni red, še vedno de-
narja. Tovarne potrebujejo denarja,
da morejo izplačevati delavcem mezde.
Da država dobi potreben denar, mora
predvsem obdati bogatine. Za časa
revolucije se potrebuje še posebno
mного denarja. Zato vsakovrstni davki,
naloženi posejajočim razredom, ne
zadostujejo. Treba je ubrati poleg
davčnega sistema še drugo pot, si-
stem konfiskacije denarja. Kdor
ima 5000 rubljev, se mu jih pusti. Od
te svote navzgor pa se mu po gotovi
skali odvzame določen del. Čim večja
svota, tem več se odvzame. Od go-
tove svote dalje pa se sploh vse od-
vzame. Poleg tega se vpelje za časa
revolucije t. zv. kontribucije t. j.
dolžne dajatve, katere nalagajo razni
sovjeti različnim mestom in posamez-
nim korporacijam.

Pomen denarja pa bo padel tem
hitreje, čim preje se bo posrečilo or-
ganizirati vso produkcijo po komuni-
stičnih načelih. Ko bo ta organizacija
dovršena, se ne bo več izplačevalo
delavcem mezde v denarju, ampak in
natura t. j. v produktih. Potrebne pro-
dukte bodo prejeli delavci iz skupnih
skladišč. Pokazali bodo organom kon-
sumnih komun svoje delavske knji-
žice, kjer bo potrjeno, da dotičnik
dela, in prejel bo vsak, kar potrebuje,
brez denarja. V medsebojnem gospo-
darskem stiku med deželo in mesti
tudi ne bo potreba denarja. Izmenja-

VLADIMIR LEVSTIK.

149. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Čujte, vi!« Mahne je planil kvisku, uprl pesti
v mršave boke in se zapil z očmi v visokega gosta,
kakor bazilisk; njegov glas je preletaval vso lestvico
svete jeze navzgor in navzdol. »Ali mislite, da sedite
v aristokratskem salonu ali pa v tolovajski jami
kaknega burrrrzijskega kapitalista, kjer se lahko po-
bara človeka, po čem je njegova čast? V tem slu-
čaju, gospod, dovolite, da vas opozorim na vrata:
tamle so!«

»Vzlic vašemu zelo umevnemu srdu se nađejam,
da najdeva pot, po kateri bi se dal odpraviti kamen
spotike,« je nadaljeval grof z žaljivo trdovratnostjo.
»Smučiklasova afera je neprijetna njemu... je mučna
zarne, ki sem družabno vezan nanj... in spravljajo
vlado v zadrego; najboljšo bo, če izgine z dnevnega
reda, naj stane, kar hoče.«

»Naj stane, kar hoče!« je vpil sodrug Mahne,
škropeč izkušnjavca s slino svojega ogorčenja. »Tako!
Smučiklas... grof Künnigsbruch... pa še vlada
povrhu, hahahaha — ali me vidite, kako se vam
smejem? Vi in vaš Smuk in vlada me pišete v oga —
oprostite, francosko ne znam govoriti! Naj stane,
kar hoče, moj trdni namen je, pokazati vam in vsem
skupaj, da se socialni demokratje ne boje nikogar
in da je naša stranka zaščitnica teptanih človeških

pravic. Punktum!«

»O tem ne dvomim,« je izjavil gost s hladno-
krvnostjo, ki je razorožala tribuna kakor kačji pogled.
»To je velika istina, gospod Mahne; ali jaz bi slišal
mnogo rajši, da je mogoče združiti kak... recimo,
strankin interes z namenom, ki me je privedel k
vam.«

»Izključeno!« je odmahnil urednik z vsem te-
lesom; toda slišalo se je kakor da ne. Grof ga je
ošinil z levim očesom in živahno zbil pepel s ciga-
rete, katero si je bil prižgal sredi najhujšega grmenja.
»Izključeno; mari menite, da nas boste takole? O,
nikarite me imeti za badaka; vlada vas je poslala,
dobro vem! Če nihče drugi ne, socialni demokratje
smo zdavnaj potuhtali, da ste vi tista limanica, na
katero misli vlada ujeti vso brihtnobo, kolikor je
dežela sploh še premore, razen nas, to se razume...
Tak vi se izpostavljate za vlado; vlada se izpostavlja
za Smučiklasa, narodnjaka in prvoboritelja; za koga
neki se je izpostavil on, da vam je tolikanj pri srcu,
hehe? Vidite, kako kratke noge ima njihova bur-
žijska rodoljubarska laž!«

»Vlada bi se izpostavila tudi za vas, gospod
Mahne; za vašo stranko, sem hotel reči.«

»Vemo, kako. Socialna demokracija ji ni nikoli
skrivala, česa pričakuje od nje; toda gospodje pisaci,
komisarji in svetniki z ekselencno na čelu nam samo
kimajo, naše vloge, predloge in proteste pa nosijo
na stranišče. Vlada bi se izpostavila za nas, hohoho!

Čujte, čujte... Nazadnje, čemu ne? Izvestnim da-
mam je zmerom vseeno, komu izkazujejo svojo na-
klonjenost; in tudi vlada je ženskega spola, če se ji
prav ne sme naravnost reči, da je — hmhm!«

»Prepričan sem, da pretiravate značaj koncil-
jantnosti njegove ekselence. In dobro vem, da vam
je prav zdaj pripravljen dokazati, kako krivo ste ga
sodili.«

»Prav zdaj — ker se boji za Smučiklasa; nihče
ni zmožen tako nemarnih zakulisnih kupčij kakor
on — o, to vem dobro. Ekselencia se boji izgubiti
pomagača, ki je napredaj tako poceni.«

»Ekselencia ne gleda na ceno, gospod Mahne;
kdor ne verjame, lahko poizkusi.«

»Menite?« Viktor Mahne je bil prekrizal roke
na hrbtu; dolgi, razburjeni koraki so ga nosili po
sobi semintja, toda nekatere črte v njegovem obličju
so razodevale, da je notranji boj že napol dobojevan.
»Težko se je pogovarjati z ljudmi, ki jim človek ne
zaupa,« je dodal, gledaje v stran. »Sami presodite.
Ne trdim, da naša stranka ne bi imela interesov,
ki — nu, z eno besedo... Toda kaj poroče javnost,
kaj porečem jaz sam o sebi, dragi gospod, ako pride
na dan, da smo podpirali vlado? Njegov glas se
je bil zelo naglo umiril.«

»Ne imejte me za novinca, gospod Mahne; kar
dozdaj ni prišlo na dan, ostane tudi v bodoče skrito.
In končno, česa naj bi vas bilo sram med temi
ljudmi? Tu pride zmerom kaj na dan, se mi vidi.«

valo se bo blago za blago. Vse bo šlo gladko po določenem jednotnem gospodarskem načrtu. Ko se vse to izvrši, ne bo potreba nikakega denarja več.

Do takrat pa potrebuje država še vedno mnogo denarja. V svrhu pokritja državnih izdatkov pa je treba buržoaziji konfiscirati premoženje in nalagati kontribucije.

To je teorija. Jednotnega davčnega načrta ruska sovjetska republika še do danes nima. Vsak krajevni svet pobira davke na svojo roko. Višino določi sam. Konfisciralo se je vse vprek. Istotako se je nalagalo samovoljno kontribucije. Vsak sovjet dela, kar hoče. Jeden naloži posedujočim svojega okrožja višje, jeden nižje davke. Istotako vladajo velike razlike pri kontribucijah in konfiscacijah. Čez dobljeni denar razpolaga vsak sovjet predvsem sam. V skupno državno blagajno pride tega denarja malo. Sovjetska vlada pa tiska denar noč in dan. Kritja ni nikakega. Zato pa ruski denar nima nikake vrednosti. Vrhu tega pa sovjetska vlada ponareja na debelo denar vseh drugih držav. Tega izdaja za boljševiško propagando po tujih državah. Tega ponarejenega denarja je na milijone. Seveda radi tega tudi pada vrednost denarja tujih držav. Boljševizem stremi za tem, da napravi konec vladni denarja. Zaenkrat pa je napravil le konec materijalnemu blagostanju v Rusiji, papirnatega denarja pa je vedno več v državi.

Svoboda in boljševizem. Dokler boljševiki niso prišli na vlado, so bili najgorečnejši pristaši vseh svobod in človeških pravic. Navduševali so se za parlamentarizem, osebno svobodo, svobodo tiska, zborovanja, združevanja itd. Ko pa so se z zvišajo in hinavskim postopanjem vtihovali na vlado, so razgnali konstituantno, kjer so bili njihovi pristaši v veliki manjšini. Začeli so zapirati in moriti voditelje ne samo meščanskih, ampak tudi socialističnih strank. Proti anarhistom, manjševikom, socialnim revolucionarjem so še bolj besneli kot proti buržoaziji. Kot žrtev boljševiškega terorja so padli številni idealni možje, ki so se vse svoje življenje borili za svobodo v caristični Rusiji, leta in leta preživeli po ječah in v sibirskem pregnanstvu.

(Dalje prih.)

Močvirje.

(Pojasnilo radovednemu „Slovencu.“)

Prav neverjetna se sliši trditve, da tudi slovenski uradi slišajo prepovedane tihotapske kupčije. Tega ne bi mogel nikdar verjeti, ako se ne bi kot finančni stražnik, ki vršim obmejno kontrolo v Špilju, prepričal o tem na lastne oči. Žalostna resnica je, da sta na prvem mestu magistrat in okrajno glavarstvo v Mariboru, ki sta s takozvanimi belimi izvoznici izvažala in skušata še danes izvažati razna živila v Nemško Avstrijo. „Slovenec“ bi storil dobro, ako bi poizvedel v tem oziru pri imenovanih kaj bolj natančnega. Finančni stražnik.

Mirovna konferenca.

Problem zapadne Ogrske.

k Ldu. Pariz, 19. avgusta. (DunkU. Brež.) Vrhovni zavezniški svet se je bavil včeraj z noto dr. Rennerja glede nemških krajev zapadne Ogrske. Odločitev o tem problemu so odgodili.

Jugoslavija.

Od naše severne meje.

i Mišljenje ljudstva ob naši severni meji se je od časa naše okupacije zelo spremenilo. Ljudje, ki preje mogoče več kot 30 let niso govorili slovenski, govorijo danes svoj materin jezik. Tako je tudi občinski svet v Špilju, o katerem se je govorilo, da je čisto nemški kraj, v eni svojih zadnjih sej sklenil z večino glasov, da podvzame občina vse potrebne korake, da pripade Špilje končno javno k Jugoslaviji.

Slovanski svet.

Velika Praga.

sl Ldu. Praga, 19. avg. (ČTU.) Odsek za Veliko Prago se je posvetoval danes popoldne pod predsedstvom člana čehoslovaške narodne skupščine Špatnega o priključitvi sosednjih občin Veliki Pragi. Odsek je končal posvetovanja o organizaciji in delovanju zastopstva prestolnice in lokalnih odsekov in je dovršil zakonski načrt glede priključitve sosednjih občin Veliki Pragi. V prihodnji seji odseka, ki se vrši začetkom decembra, pridejo na razgovor volitve za Veliko Prago.

Pomorska bitka v Finskem zalivu.

sl Ldu. London, 20. avgusta. Iz Helsinkov javljajo: V soboto zvečer je prišlo med ruskim in angleškim bojnim brodom v Finskem zalivu do pomorske bitke. Ruska bojna ladja „Andrej Pervozvenik“ (17.500 ton, 800 mož posadke), in „Petrovavlovsk“ (23.300 ton, 1106 mož posadke), en transportni parnik in ena stražna ladja so bili potopljeni. Potopili so se tudi trije angleški motorni čolni. Pogrešajo osem oficirjev in tri moše. V ponedeljek zvečer so angleška letala in motorni čolni napadli Kronstadt. — Druga vest pripoveduje o obstreljevanju Kronstadta in početku finske ofenzive ob Kurelijski obali. Angleško vojno ministrstvo te vesti potrjuje.

Sosedne države.

Madžarska.

Preki sod.

e Ldu. Budimpešta, 19. avg. (DunkU.) OKU poroča: Predsednik budimpeštanskega državnega sodišča je izdal oklic, kjer objavlja, da je justično ministrstvo v sporazumu z vojaškim ministrstvom, kakor tudi z ministrstvom za notranje stvari izdalo naredbo, po kateri se bodo kaznovali po prekem sodu naslednji zločini: Zločin proti zvestobi napram državi, ščuvanje k upor, umor, zločin proti ljudskemu zdravju, ako je vsled njega kdo izgubil življenje, dalje rop, požig, povzročitev povodnji, splošnevarni naklepi proti železnici, telefonu in ladjam.

Romunija proti vladi Jožefa. — Angleži in Francozi za Habsburgovce.

e Ldu. Lyon, 20. avg. (Brez.) Zatrjuje se, da je romunska vlada v stremljenju, da pokaže svoj odpor proti vladavini nadvojvode Jožefa, stavila ententnim velesilam predlog, naj ji poverijo mandat, da strmoglavi vlado nadvojvode Jožefa in da jo nadomesti z liberalnim kabinetom. Ta inicijativa romunske vlade je našla baje pri ameriških in italijanskih zastopnikih ugoden odmev, dočim se ji angleški in francoski delegatje odločno protivijo. Vsled tega odpora predlog ni bil sprejet.

Ustanovitev narodno-socialne stranke.

e Ldu. Budimpešta, 20. avg. (OKU.) Danes je prišla k ministru za notranje posle baronu Sigmundu Perenyiju stočlanska delavska deputacija in je izjavila, da se je del delavstva ločil od socialno-demokratske stranke in ustanovil na narodni podlagi delno stranko madžarskih delavcev. Minister za notranje posle jim je odvrnil, da zapostavlja vlada delavstvu popolno prostost naziranja.

Nemška Avstrija.

Veliko pomanjkanja premoga.

e Ldu. Deutschaltenburg, 20. avgusta. (Brez.) Premogovni položaj na Dunaju je došel na najnižjo točko. Po brzovlakih bodo morali najbrže ustaviti tudi več osebnih vlakov. Zalogi elektrarne in plinarne na Dunaju bosta zadostovali največ za 4 do 5 dni, potem pa se bosta morali zapreti. Zadnje dni so celo vlaki z živili na progih obstali.

Prehrana.

e Ldu. Deutschaltenburg, 20. avgusta. (Brez.) „Neue Freie Presse“ je o priliki Hooverjevega bivanja na Dunaju dobila zanesljivo poročilo, da bo morala Nemška Avstrija po četvi sama si preskrbeti primanklaj v prehrani, bodisi potom dogovorov z nasledstvenimi državami, bodisi v svetovnem prometu.

Nemška Avstrija ne bo zasedla zapadne Ogrske.

e Ldu. Nauen, 19. avgusta. (Brez.) Glavni odsek nemško avstrijske narodne skupščine je sklenil, da Nemška Avstrija zapadne Ogrske ne bo zasedla in da bo prebivalstvu zapadne Ogrske izdala oklic, v katerem ga opominja, naj zaupa pravici samoodločbe in počaka končne odločitve o svoji usodi.

Politični pregled.

p Italijanska zbornica. LDU. Milan, 20. avgusta. (DunkU.) Kakor poroča „Corriere della sera“, se otvoritev italijanske zbornice odloži do 3. septembra, ker Tittoni še nima dovolj podatkov, da bi govoril dne 28. avgusta o stanju italijanskih vprašanj na pariški mirovni konferenci. Rešitev teh vprašanj se bliža.

p Govor Lloyd Georgeja v poslanski zbornici. V svojem govoru v poslanski zbornici se je Lloyd George bavil z vprašanjem demobilizacije in je povdarjal, da so že milijoni vojaštva odpuščeni. Nemogoče pa je, da se stanje zniža na mirovno število, dokler nimir odobren. „Zasedli smo“, je dejal Lloyd George, „one dežele, v katerih bi bili prebivalci masakrirani ali terorizirani, ako bi jih ne bili sprejeli v svojo obrambo. Mir z Avstrijo, Bolgarijo in Turčijo še ni sklenjen. To je za nas izredne važnosti. Zahtevamo od nas, da zmanjšamo izdatke za vojaštvo in mornarico. Tega pa ne moremo storiti, ako nečemo zapostavljati svojih življenjskih interesov. Bodočnost Velike Britanije je v ozki zvezi z ureditvijo turškega vprašanja. Imamo 400.000 ujetnikov, ki jih ne moremo izročiti, preden Turčija ni miru odobrila in niso pogoji izpolnjeni. Neobhodno je potrebno, da dvignemo produkcijo in vzpostavimo vzajemno zaupanje med delodajalci in delavci. Zato pozivamo vse, ki hočejo narod rešiti, da podpirajo pri tem vlado.“

Dnevne vesti.

dn Poročil se je g. pisatelj Vladimir Levstik z gđ. Josipino Dulerjevo. Mlademu paru iskreno čestitamo.

dn Pozor starši! Poverjeništvu za uk in bogočastje je razglasilo sklep celokupne deželne vlade, da bodo ukinjeni s prihodnjim šolskim letom vsi zasebni trgovski tečaji, med katere spadajo tudi vsi drugi tečaji, ki imajo trgovski značaj. Kljub temu razširjajo nekateri lastniki in voditelji takih tečajev veliko reklamo in begajo javnost. Vsled tega se opozarjajo starši v njihovem materijalnem interesu, da takih tečajev prihodnje leto ne bo in da se bo vladni sklep strogo izvajal. — Za poverjenika: Jos. Gogala.

dn Velika prijateljica našega naroda. V Zagreb je dospela ugledna Amerikanka, velika prijateljica Jugoslovanov dr. Rosalie Morion. Poznana je zlasti Srbom, ker je bila leta 1914. v Srbiji kot zdravnica. Za svoje neumorno delovanje je bila celo odlikovana z redom sv. Save in dobila dovoljenje, da sme nositi častniško uniformo. V kratkem odpotuje v Belgrad, da etablira tam veliko bolnišnico s 500 posteljami v imenu ameriških društev za bolnišnice in vzgojo otrok. Naši državi je stavila na razpolago 120 mest za brezplačno šolanje naše dece v Ameriki. Obiskala je bana, podbana in šefa zdravilstva.

dn Vojaki ubili detektiva. Na progih Osijek—Vinkovci so neznani vojaki ubili detektiva, ki je hotel izslediti zlikovce, ki so na tej prog

kradli. Enega izmed tatov so že aretirali 16. t. m. v Bosanskem Brodu.

dn Pisemski promet z Rusijo zopet odprt. Pisma se lahko pošiljajo v vse ruske pokrajine, ki niso zasedene od boljševikov. Priporočena pisma še ne gredo.

dn Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Savo, Javornik in Koroškobelo priredi v nedeljo, dne 24. t. m. veliko vrtno veselico v prostorih in na vrtu sokolske telovadnice (nekdanja nemška šola) na Savi. Začetek ob 15. (3. uri) popoldan. Spored: srečanje, petje, šaljiva pošta in razne druge zabave. Sodeluje društvena godba.

dn Ustreljen tihotapec. Pri Mariji Snežni blinu Cmureka so 13. t. m. orožniki ustrelili Jakoba Krambergerja, ker se zaloten pri tihotapljanju živine čez mejo na ponoven poziv ni ustavil.

dn Vintgar. Raztrosila se je govorica, da Vintgar letos ni pristopen; zaradi tega so došla razna vprašanja na Tourist Office v Ljubljani. Poročamo, da je Vintgar izletnikom vse-skozi dostopen.

dn Ustanovni občni zbor Gremija trgovcev za radovljiški okraj se je vršil dne 10. t. m. v Radovljici ob precej živahni udeležbi oddelčnih trgovcev in trgovk celega okraja. Iz Ljubljane sta zborovanje posejela g. Fran Zebal, načelnik gremija trgovcev za ljubljansko okolico in zastopnik slov. trgovskega društva Merkur g. Fran Golob. Predlagana pravila so bila enoglasno prejeta, nakar se je volil odbor, katerega načelnik je g. L. Fürsager v Radovljici.

dn „Glasbena Matica“ v Ljubljani je izdala v samozaložbi dr. Jenkovo srbsko narodno himno „Bože pravde“ za moški zbor. Besedilo v latinici je dostavljeno tudi besedilo v cirilici. Cena za 1 kos 1 K, po pošti 10 v več. Naroča se pri „Glasbeni Matici“ v Ljubljani. — Vsem moškim pevskim zborom se priporoča, da si nabavijo to narodno himno.

dn Izgubile so se včeraj okoli 5 ure popoldne v Cegnarjevi ulici jako važne intabulacijske listine od zemljiške knjige okrajnega sodišča v Trstu ter notarski spisi. Pošten najditelj naj jih odda proti dobri nagradi v našem upravnistvu.

Ljubljanske vesti.

1 Stanovanjska mizerija in gledališka kriza v Ljubljani. Vsled neznošne od dne do dne naraščajoče stanovanjske mizerije v Ljubljani velik del angažiranega osebja ne more dobiti primernih stanovanj, vsled česar je naravnost ogrožena letošnja gledališka sezona ter kakor slišimo bi bilo vsled tega gledališko vodstvo primorano vsled odhoda članov preložit začetek sezi na nedoločen čas. Angažirani člani opere, solisti in godbeniki, konzervatoristi orkestra, kateri bi morali biti že tukaj, so morali po nalogu ravnateljstva ostati na Češkem, ker ne morejo priti v Ljubljano, ker stanovanj sploh ni. Gledališko vodstvo se na vse mogoče načine trudi in prizadeva, da za svoje člane najde in preskrbi primerna stanovanja in mesečne sobe, toda žal, kakor se vidi, že angaževani člani odhajajo — vsako prizadevanje je brez uspeha. Ker več ljudi več vidi in več izve, vabimo cenjeno občinstvo, gg. abonente, prijatelje gledališča in umetnosti z iskreno prošnjo, da v splošnem interesu našega umetniškega in kulturnega zavoda, katerega obstanek je resno ogrožen, da pomagajo pri tej težki nalogi, proizvedemo potom prijateljev po praznih stanovanjih in sobah, prepuščajo li kako sobo gledališkemu vodstvu. Četudi za prvo silo le skromna stanovanja, z malo truda in dobro voljo se bo sigurno kaj primerne našlo, da pomagamo in vzdržimo naše gledališče. Kdor dobi ali poizve kaj primerne, naj se zglašit takoj v pisarni opernega gledališča pri tajnistvu. Obstoj gledališča je ogrožen, torej na delo. Več ab.

1 „Evelina“ pred ljubljanskim vzklicnim sodiščem. Afera Lajovic

kontra Gradež se je 19. t. m. končala pred vzklicnim senatom na ta način, da sta se obadva kontrahenta poravnala. In sicer se je g. Gradež obvezal plačati konzervatoriju Glasbene Matice 1000 kron — nakar je vzklicni senat v očigled dosežene poravnave znižal kazen od 7 dni zavora ali 490 kron denarne globe na 10 kron ali en dan zavora.

Električna zadruga v Sp. Šiški naznaja vsem pristopivšim članom, da se vrši v petek 22. t. m. ob 20. uri popoldan (zvečer) ustanovni občni zbor in sicer v telovadnici ljudske šole. Na tem obč. zboru se bomo dogovorili o vseh važnih točkah in vsled tega prip. odbor pozivlja vse člane, da se ga zanesljivo udeležijo. Istega dne se bodo vpisovali še novi člani in sicer od 19. do 20. ure zvečer tudi v telovadnici ljudske šole. Kdor še ni pristopil kot član, naj ne zamudi v petek svojega pristopa k zadrugi.

Prip. odbor.
Vsi visokošolci, ki nameravajo študirati v Švici, zlasti še tisti, ki so že vložili prošnje, se prosijo, da se gotovo udeležijo sestanka v gostilni pri Mraku na Rimski cesti, dne 22. t. m. (petek) ob 7. uri zvečer. Poročalo se bo o prošnjah oziroma o uspehu dosedaj vloženih prošenj.

Nogometna tekma. V nedeljo 24. t. m. otvori Sportni klub „Ilirija“ jesensko športno sezono v Ljubljani

z nogometno tekmo proti hrvatskemu športskemu klubu „Sparta“ iz Zagreba. Prva tekma med obema kluboma dne 10. t. m. v Zagrebu je, kakor poročano, končala po ostri, živahni igri z rezultatom 2:2; pričakovati je torej v nadaljevo skrajno napete igre. Tekma se bo vršila na novem športnem prostoru pred državnim kolodvorom, ki ga je S. K. „Ilirija“ po dolgem trudu uredil javnim prireditvam primerno.

Prodaja slanin (špeha). Od 20. avgusta dalje se bodo oddajala iz aprovizacijskega skladišča na Dunajski cesti pri Münleisu na vsako sladkorno izkaznico po 1 kg slanin ki stane 18 K. Določene sledeče red: Za III. okraj dne 22. avg. Za IV. okraj dne 23. avg. Za V. okraj dne 25. avg. Za VI. okraj dne 26. avg. Za VII. okraj dne 27. avg. Za VIII. okraj dne 28. avg. Za IX. okraj dne 29. avg. Za X. okraj dne 30. avg. Vsakokrat od 8. do 11. in 14. do 17. ure.

Združba za otroke do 3. leta dobe stranke na zelene izkaznice in sicer: Štev. 1—400 dne 22. avg. Štev. 401—800 dne 23. avg. Štev. 801—1200 dne 25. avg. Štev. 1201—1600 dne 26. avg. Štev. 1601—2000 dne 27. avg. Štev. 2001—2400 dne 28. avg. Štev. 2401—konca dne 29. avg.

Aprovizacijski urad na Poljanski cesti št. 13 se je preselil na magistrat in uraduje v Galetovi hiši priležje v lokalnih osrednje krušne komisije.

Najnovejše vesti.

Izvirna telefonska in brzajavna poročila „Jugoslaviji“.

Oklic hrvatskih Prekmurcev.

Zagreb, 20. avgusta. Današnji listi priložujejo oklic hrvatskih Prekmurcev, ki povdarjajo, da je jugoslovanska armada osvobodila na svojem sedanjem pohodu samo slovenski del Prekmurja, dočim je ostalo v madžarskem suženstvu še nad 50.000 Hrvatov. Oklic roti jugoslovansko armado, da naj izpolni svoje delo in osvobodi tudi ta del jugoslovanskega naroda. V zvezi s tem oklicem priložuje „Narodna politika“ daljši uvodnik o Prekmurju, v katerem dokazuje narodne in gospodarske pravice Jugoslavije na vso severno obal Mure do Velike Kanize. Ako pride ta teritorij pod Jugoslavijo, dobimo sicer res okrog 10.000 madžarskih prebivalcev, rešimo pa nad 50.000 Jugoslovancev, ki bi sicer ostali pod madžarsko oblastjo. List pozivlja zato vlado, naj nemudoma odredi okupacijo vsega tega ozemlja. Mirovne konference se ni treba bati; ona nam je dala mandat, da zasedemo Prekmurje. Kaj pa znači pojem Prekmurje, o tem smo najbolje kompetentni odločiti mi sami.

Ne bo šlo!

Zagreb, 20. avg. Kakor znano, so svoječasno poročali časopisi, da je poslanec dr. Rihard Kraus iz Osjeka odložil svoj mandat, ker je bil s svojim bratom zapleten v umazano afero vtihotapljenja večjih množin živila na Dunaj pod krinko ubožne akcije za jugoslovansko dijaštvo. — Današnji „Hrvat“ pa poroča, da se je dr. Kraus premislil in odšel v Belgrad, kjer se namerava udeleževati sej narodnega predstavništva. Ni še znano, kakšno stališče zavzame napram njemu Demokratski klub, katerega član je bil do sedaj.

Likvidacija ukrajinske neodvisnosti.

Praga, 20. avg. Zapadni Ukrajinci so sklenili, da izročijo usodo vzhodne Galicije v roke protiboljševske vlade v Omsku, ki je zastopana v Parizu po Sasonovu in knezu Lvovu. S tem je rečeno, da se likvidira neodvisnost Ukrajine.

Čuden „ali — ali.“

Ženeva, 20. avgusta. „Secolo“ poroča, da se je angleški minister Balfour izjavil napram nekemu balkanskemu politiku sledeče: Ali soglašate s tem, da sklenete z Avstrijo in Madžarsko gospodarsko unijo, ali pa se bo z našo pomočjo rekonstruirala v tej ali oni obliki donavska monarhija.

Gibanje „Proč od Rima“.

Praga, 20. avg. „Čech“ javlja, da je v Brixenu izstopilo iz katoliške cerkve 600 čeških delavcev, v Kladnu 500 in v Piznu pa 3000 delavce v.

Preiskovalni odsek za dognanje uzrokov svetovne vojne.

Weimar, 20. avgusta. Ustavni odsek je danes sklenil, da predloži narodni skupščini sledeči sklep: Narodna skupščina naj sklene, da se čimprej ustanovi preiskovalni odsek od 26 članov, katerega nalog bo, dognati, kateri dogodki so privedli do izbruha vojne, kaj je podaljšalo vojno itd. S tem je rečeno, da bo sodilo o tem redno državno sodišče in ne izredno, kakor se je prvotno sklenilo.

Lenin proti Kolčaku.

Dunaj, 20. avgusta. Tukajšnja radiotelegrafska postaja je sprejela sledečo brzajavko iz Moskve: Sovjet narodnih komisarjev je sklenil: Prejšnji caristični admiral Kolčak, ki si je prilastil ime najvišjega upravitelja, in njegov ministrski svet se proglašajo izven zakona. Vse naredbe, povelja in pogodbe, ki jih je sklenil Kolčak, se preklicujejo. Razveljavljene so tudi vse koncesije in trgovske pogodbe, sklenjene pod Kolčakovo vlado. Vsi različni narodi Sibiriije imajo pravico samoodločbe, kakor jo že imajo Latši, Ukrajinci, Litvinci, Belorusi, Tatari, Baškidi in Kalmiti. — Podpisana sta predsednik vserusijskega centralnega izpolnitelnega komiteta Kalinin in predsednik narodnih komisarjev Lenin.

Atentat na Jožefa.

Dunaj, 20. avg. Neki tukajšnji dnevnik javlja, da se je izvršil revolventni atentat na nadvojvodo Jožefa. Natančnih poročil ni.

Sedmograška ima svojo narodno skupščino.

Dunaj, 20. avgusta. Romunski presbitero javlja iz Hermannstadta: Velika narodna skupščina za Sedmograško je začela s svojim zasedanjem. Sejam prisostvujejo vsi ministri za Sedmograško.

Jesenški tatovi ujeti v pasti.

Jesenice, 20. avg. Na Jesenicah je cvetela trgovina z žebli, žico i. dr. Prej so ljudje to robo „pobirali“ na fronti, potem ob demarkacijski črti in zadnje čase v — tovarni na Jesenicah. Delavci in celo tovarniški mojstri so se bavili s tem dobičkanosnim tihotapstvom. Pred par dnevi je začel žeblje in žico od delavcev kupovat tudi neki tujec. Dogovoril se je, da pride danes zjutraj

po blago. In res. Pripeljal se je k dogovorjeni gostilni s tovornim avtomobilom, kjer so ga prodajalci že čakali, in razvila se je živahna kupčija. Gospod je vse pokupil in dobro plačal, nazadnje je še plačal delavcem dober zajutek ter odšel. Ko se je vsedel na avtomobil, da bi se z nakupljenim blagom odpeljal, je ustrelil s samokresom v zrak. Hišo, kjer so se gostili veseli prodajalci, so naenkrat obkolili orožniki ter tako ujeli tičke in kupnino.

Od našega belgrajskega poročevalca.

Parlamentarna situacija.

Belgrad, 20. avgusta. Na poziv svojih klubov je došlo v Belgrad že večje število poslancev raznih strank. Opozicijski klubi še niso imeli sej, da bi zavzeli stališče z ozirom na novo vlado, vendar se vrše živahna pogajanja med posameznimi klubi opozicije. Ta pogajanja naj bi dovedla do skupnega nastopa večjih strank. Tudi člani vladnih strank so že v dogovorih z različnimi parlamentarnimi skupinami, ki se do sedaj še niso izrekle za protivladno politiko. Ako se jim bo posrečilo svojo večino povečati, še ni gotovo. Staroradikalci, slovenski klerikalci in hrvatski starčevčanci skušajo s svoje strani povečati opozicijo.

Belgrad, 20. avg. „Trgovinski glasnik“ razpravlja o rešitvi vladne krize in obžaluje, da se ni moglo sestaviti vlade, ki bi imela za seboj trdno veliko večino Narodnega predstavništva. Položaj, v katerem se nahaja naša država še danes, je tako glede zunanje kakor tudi notranje politike tako zelo težaven, da bi bilo za državo življenjskega interesa, ako bi jo vodila močna, od vseh strank pod-

pirana vlada. List pa vseeno upa, da bodo sedanji člani vlade storili vse, kar je v njihovi moči, da privedejo državo srečno iz sedanjih kriz.

Vesti Ljubljanskega dopisnega urada.

Pred odstopom Jožefa. — Socijalisti pridejo v vlado.

Ldu. Dunaj, 20. avg. (DunkU.) „Neues Wiener Abendblatt“ piše: Vodja madžarskih socijalistov Garamy odpotuje jutri v Budimpešto, kjer se bodo obnovila pogajanja glede sestave vlade, katerim bo prisostvoval tudi grof Andrássy. Nadvojvoda Jožef odstopi nemara na ta način, da se umakne v zasebno življenje, ali da se mu poveri vrhovno poveljstvo madžarske armade. Garamy pa bo najbrž zahteval, da se nadvojvoda popolnoma umakne iz političnega življenja. Razen Garamyja vstopita v kabinet tudi Payer in Peidl. Lovaszy bo ministrstvo za zunanje posle najbrž odstopil grofu Andrássyju, sam pa prevzame mesto ministrskega predsednika. Sestava kabineta bo nemara v petek ali soboto končana.

Po sklepu lista.

Nadvojvoda Jožef odstopi.

LDU. Budimpešta, 20. avgusta. Danes popoldne je nadvojvoda Jožef izrazil svojo principiarno pripravljenost, imenovati koalicijsko vlado, odreči se vsej polit. moči in kot zasebnik čakati na izid volitev, ki se morajo takoj razpisati. Nato so se že danes popoldne začela pogajanja za sestavo koalicijske vlade. Menijo, da se bo že jutri dosegel popoln sporazum.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi

stanejo prvih 10 besed 4 K,
vsaka nadaljnja beseda 30
vln. — Dopolnjevanje in žanline
ponudbe pa vsaka beseda 1 K.

Proda se:

Na prodaj sta 2 voza
(breka) zelo primerna za
kak večji izvoz ljudi ali ga-
silna društva ter več konjske
opreme. Ivan Cerne, sedlar,
Zg. Šiška. 1916

Proda se v Črnomlju na
Dolenjskem nova enonad-
stropna hiša pripravna za
trgovino ali večjo obrt. Na-
tančnejša pojasnila v Črnom-
lju št. 206. 1205

4 avtomobilne zračnice
895 krat 135 na prodaj, sko-
raj popolnoma nove. Naslov
pove uredništvo. 1183

Ognja in vloma varne
Wertheim-blagajne v vsaki
velikosti, kakor tudi blagajne
za vzidati in vsakovrstne
Wertheim-blagajne izdeluje
tudi vsako popravilo izvršuje
tvrdka Franc Schell, umetnik
in blagajničarski ključavničar
v Mariboru, Koroška cesta
št. 31. 1025

Poltirana obedna miza
in drugo se proda. Karlovska
cesta št. 15/1, leve stopn.

Kupi se:

Kupujem smrekov les,
jelka, hrastov in bukov bodi
si okrogel ali rezan. Cene za
les naložen v vagon se naj
naznanijo na V. SCAGNETI,
parna žaga za drž. kolodvo-
rom v Ljubljani. 419

Svillo predeno in nepre-
dono v štrencah kupuje po
visoki ceni tvrdka Fran Kos,
Ljubljana, Sodna ulica 7.

Rezan in okrogel les,
oglj., tramove, drva, kupu-
jem vsako množino. L. Re-
bolj, Kranj. 1167

Kupi se vsaka množina
bukovih in hrastovih drv.
Množina in cena naj se v
ponudbah označijo. Malen-
šek M. Maribor. Posredovalci
dobe provizijo. 1180

Službe:

Šivilja sprejme učenko,
krakovski nasip 16. 1202

Iz Francoskega ujetništva
pobegli gospod, Jugoslovani,
govori in piše slovensko,
francosko, nemško ter poleg
tega govoreč tudi angleško,
hrvatsko in italijansko, išče
službe v kaki trgovini, ali v
državni službi, ali tolmáč, ali
kot vratar v boljšem in ve-
čjem hotelu. Pred vojno je
bil samostojen restavrador v
Parizu. Ponudbe pod „Vo-
dilna moč“ na upravnistvo.

Razno:

Francoski tečaj otvori
diplomirana učiteljica. Pra-
žakova ulica 10. III, desno. 1173

Boljši delavci išče me-
sečno sobo, oziroma preno-
čišče za takoj ali pozneje.
Ponudbe na anončno ekspi-
dijo Al. Matelič, Ljubljana,
Kongresni trg 8. 1209

V podnajem oddam liste
„Narod“, „Slovenec“, „Jugo-
slavija“ in „Naprej“. Vpra-
šanja na poštni predal 136,
Ljubljana. 1216

Gospodje kateri reflekti-
rajo na dobro domačo hrano
naj se oglašijo vsaki dan
popoldne od 5—7 ure, „Pen-
sion“ Gregorčičeva ulica 11
v Celju. 1214

VREČE

vsake vrste in v vsaki
množini kupuje vedno in
plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan,
Kranj, (Gorenjsko).

Velika družba za uvoz in izvoz

išče

trgovske
zastopnike

dobro vpeljane v trgovini v vseh slovenskih krajih.
Siguren uspeh. Ponudbe s priporočili naj se pošljejo
na naslov: U. F. S. C. S. na upravo „Jugoslavije“
v Ljubljani.

Pisalni stroj

se kupi.

Ponudbe pod „S. Z. P.“
na upravo lista.

Zanesljivega mlinarja in mizarja

za zaboje in za razna
popravila sprejme
Kolinska tovarna
v Ljubljani.

Inženir papirne stroke,
pristojen v Maribor,

— išče — družabnika

v svrhu ustanovitve to-
varne papirja v Dravski
dolini (na obrežju Drave).
Instalacija se lahko dobi.
Vprašanje pod „F. A.“
uprava „Jugoslavije“ v
Mariboru.

Akviziterje

in zavarovalne

zastopnike

za Ljubljano, kakor tudi
za vse kraje Slovenije
sprejema pod ugodnimi
pogoji domač zavarovalni
zavod. — Naslov pove
upravnistvo tega lista.

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Govorica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.

(60. nadaljevanje.)

Nikdar več nisem videla cesarja in cesarice, in tudi nikdar nisem skušala tega. Zgodnjo pomlad smo prebili v Revijeri in smo se na povratku v Pardubice ustavili na Dunaju. Življenje je potekalo kakor po navadi. Vsako leto sem bivala poleti v Tegerneeru, jeseni pa na Dunaju. Vsi so bili čisto prijazni do mene; prijatelji so mi ostali prijatelji, oče in mati pa sta bila do mene, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo.

Z grofom Larischem sva živela do 1896, ko je bil najin zakon postavno ločen, a te razmere niso bile v nobeni zvezi z žalostjo v Meyerlingu, kakor so pisali nekateri iznajdljivi pisci.

Neverjetno je, da javnost po navadi tako rada veruje, kar vidi natiskano, in netočnost tistih časnika in izdajateljev knjig, ki so se smatrali kompetentnim pisati o dogodilnih o mojem življenju, je strašanska. Nedavno sem brala jako bujen popis prvega Rudolfovega sestanka z Marijo v moji palači na Dunaju, z običajnim melodramatiškim ozadjem zasenčenih rdečih luči in palm, in cesarjevi jo je imel najti, če se prav spominjam, na divanu kot spečo krasotico. Res je, da je neka Larischeva palača, a ta ni bila last mojega soproga, in jaz sem po navadi bivala v hotelu.

Trdilo se je tudi, da mi je Rudolf dal denar, ker sem mu pomagala, sestati se z Marijo, in da je moja grozna ekstravaganca naposled naredila konec velikodušnosti moje tete. Od cesarice nisem nikdar dobila nobene dote ali velikih vsot denarja. Res pa je, da mi je dala mnogo lepih daril in da je bila moja oprema skupni dar od nje in cesarja; to je pa približno tudi vse, kar sem dobila od njih. Trditve pa, da mi je Rudolf dal ali posodil denar, morem samo označiti kot smešno. Govorica, da so po Rudolfov smrti našli v njegovem plašču neko pismo od mene do njega, je resnična, denar pa, ki se v njem omenja, se je tiskal Marije in ne mene.

Dostoj so žalostjo v Meyerlingu vse preveč zavijali v skrivnost in cela misterija je nastala, ker so izprva vsi avtoritetni činitelji docela izgubili glavo. Edino prava pot bi bila, povedati vsi resnico takoj po prestolonaslednikovi smrti. Kajpada bi bil to devetindevetdesetdnevni čudež, vendar bi se ga ne spominjali tako živahno. Rudolf ni bil glede mravnosti nikdar na dobrem glasu, in malo so pričakovali od njega. Cesar si mora sam sebi pripisati krivdo za govorice, ki so tekom časa tako narasčale. Trdilo se je, da je bil Rudolf Marijin brat, da je zblaznel, ko je to zaznal, umoril njo in zatem še samega sebe. Resnica je, da se je nekaj govorilo o Marijinem očetovstvu, vendar se ni tiskalo niti cesarja, niti nobenega drugega člana cesarske hiše.

Najbolj se je verjela v krogih, ki kaj štejejo, zgodba, da je Rudolf padel kot žrtev Marijinega strica, ki je maščeval onečaščenje svoje nečakinje. Moje pripovedovanje to ovrže. Baltazzevi so si najmanj želeli škandala, in misel na umor jim nikdar ni prišla v glavo. Velike rane na prestolonaslednikovi glavi so povzročile govorico, da mu jo je razbilo puškino kopito, z neoporečno svedočbo dr. Wiednerhofera, ki je videl truplo in oskobel rane, dokazuje njihovo neresničnost.

Kaj se je pravzaprav zgodilo v tistem času, ko sta Marija in Rudolf bila sama v Meyerlingu, se mora kakopak samo ugibati. Niti najmanjšega dvoma ni, da se je cesarjevič nadejal neke krize, in gotovo je, da sta z nadvojvodo Ivanom kovala nekaj coup d'état (državni prevrat). Nekaj se je moralo izvedeti, da se je Rudolf zbal posledic, ako bi bili razkriti njegovi načrti, in je, prav ali neprav, napačno presojal velikost nevolje svojega očeta. Nemara je čutil, da bi bil beg ali pa vrnitev na Dunaj enako nemogoča, in tiran do obupa po strahu in vznuran po konjaku je sklenil, da usmrti sam sebe. Najhujše, kar bi se moglo po moji sodbi prestolonasledniku zgoditi, če bi odkril, da je koval zaroto za dosego ogrskega prestola, bi bil zapor, z ozirom na njegov bolni duh. Grof Andrássy je odkrito priznal, da je žalostjo povzročilo nekaj več kakor ljubezenska drama. Nadvojvoda Ivan je potrdil to izjavo, zadeva z jekleno skrinjico pa me o tem dobro prepušča.

Svet se pač lahko čudi, zakaj bi se bil Rudolf, bodoči dedič avstrijskega in ogrskega prestola zapletel v načrte ljudi, ki so se poganjali za ločitev Ogrske od Avstrije.

Ali se je cesarjevič naveličal čakati, da zasede kraljevi prestol, in ali je kaka prebrisana glava menila, da bi se cesar zgražal pred sporom s svojim sinom, kadar bi prišla kriza, in da bi se neodvisnost Ogrske dosegla brez vsakega strela?

Ne morem povedati in tudi dvomim, da bo sploh kdaj prišel čas, ko se bodo Rudolfov nagibi razkrili.

Štiriindvajset let je minulo izza onega dne, ko me cesarica ni hotela sprejeti ter me je nečuvstvo obsojala. Čas je ublažil jezo, ki sem jo nekoč občutila, in ozirajoč se nazaj, lahko razumem, da teta ni imela čisto neprav, kar je storila. Nemara bi jaz enako ravnala v enakih okoliščinah, vendar je bilo hudo izginiti iz življenja nje, ki sem jo tako dobro poznala in ki sem njeno zaupanje neomajljivo spoštovala...

To je vse, kar imam povedati.

K o n e c.

Praženi ječmen a la Kneipp

Pralno milo :: prodaja trgovcem vsako množino po najnižjih cenah

Podružnica

J. GIGOVIĆ, Novagradiška
v Mariboru, Glavni trg 21.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC

BRZOJAV. NASLOV: ESKOMPTNA. AKREDITIVI — BORZA INTERURB. TEL. ŠTEV. 146.

Prazne sode

od vseh vrst olja in petroleja, kakor tudi vrče od ameriškega petroleja z zaboji : vred, kupujemo v vsaki množini :

HROVAT & Komp., Ljubljana,
Vegova ulica 6 (poleg realke).

Radenski-Gizela vrelec

najboljše za mešanje s starim tudi rdečim vinom; razpošilja se v steklenicah od 1/2 l, 3/4 in 1 l.

Jurjev in Kraljev vrelec

izborno za mešanje s kislim vinom, sadjevcem in sadnim sokom; razpošilja se v steklenicah od 1/2 l, 3/4 in 1 l.

Zdravilišče: Slatina, Radenci, Slovenija.

Navedene steklenice so vedno v zalogi, dočim je pa dobava v večjih steklenicah za sedaj le mogoča, če pošljete naročnik iste v naplnitev.

Najboljši uspeh imajo oglasi v "Jugoslaviji", ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

Škrob
fin, bleščeče bel, razpošilja po pošti po 5 kg po K 48 za kg
Rudolf Zoré & Komp.
Ljubljana.

Za usnarje
se dobi
smrekovo čreslo
pri lesni industriji
v Celju.

Automobilne pneumatike
vsake velikosti
po zmernih cenah nudi
tvrdka Tomažič & Pipan, Ljubljana,
Sv. Petra cesta 5.

Josip Jug
stavbeni in pohištveni
pleskar in ličar
Rimska cesta št. 16
naznanja, da se vedno dela s pristnim blagom.
Izvršitev točna. Zmerna cena.
Za vsa izvršena dela jamčim 3 leti.

Gospodinja, ki rabi
Milo "SRNA"

štedi s perilom, časom, trdom in denarjem. Poiskusni zavoji à 4 1/2 kg vsebine. — Ignac Fock, tvornica mila in sode, Kranj.

Rezan in okrogel les
tramove — drva — oglje
kupuje vsako množino
„D R A V A“ lesna trgovska in industr. družba z o. z.
v Mariboru.

Oskrbnik
z družino najmanj 5 oseb, zanesljiv in delaven, se sprejme pod jako ugodnimi pogoji v bližini Maribora. Vprašanja na Ferk v Sturmerku pri Mariboru.

Pšenični otrobi
V skladišču v bivši predilni tovarni na dvorišču se prodajajo pšenični otrobi dokler traja zaloga v vrečah po 50 kg. Dobi se lahko tudi večjo množino. Vreče je prinesiti s seboj. Vhod iz ceste za deželno sodnijo.